

Låg på prästens egendom. En dag gick
klockaren till prästen och sade, att han
skulle lägga ner på torparen. "Åh, han
betalar nog av," mente prästen. - "Jag kan
betala dubbel så mycket," sade klockaren
Åh, det gick inte. Men klockaren, som till
väg för sig ville ha torparen bort, föntalte:
"Han kan väl åtminstone skaffa ett
experiment och sätta i prästens trädgård."
"Var ska han ta det ifrån!" - "Jo, det
finns sådana i Tyskland." Prästen
sände efter torparen och sade, att han skulle
resa till Tyskland och skaffa ett expe-
riment och ställa i (prästens) trädgården.
Torparen blev ledsen över att han skulle
resa så långt och gick långsamt bort
från prästgården. Men vad hände. På
vägen mötte han en gammal quinna,
som frågade, vad han var ledsen för. "Åh,
det är ingenting, som du kan hjälpa."
- "Jonen är det så, säg du bara." Jag
kan sätta det. Då sade quinnan: "Här
har du en hägg, och när du säger något

som faller dig in, stå du se hur det går. Jag
när du kommer hem ett berr och smyg dig
upp på loftet, när det blir kväll. Låg ifrån
att du ska resa till Tyskland. När du så
smugit dig upp på loftet, bär du ett hål
ner genom taket och gå du se något genom
hålet, stå du med ryggen och säg: "Håll
fast!" Torparen blev glad och gick, som
han uppmanat honom. När det blev kväll
kom klockaren. Först gick han mat och
en del annat. Sen skulle han ligga hos
häringen. Men först skulle de träda
"hemligheten". De höll en fot mellan
sig i var sin kant. Och häringen trallade.
Då skrek torparen: "Håll fast!" Så
stod de där vakna och höll fast. Tor-
paren gick ner med sin hägg och över
den ut på vägen. Därute kom ett
hölöss fräbi. Då tog klockaren ett bunt
hä och slängde över fallet. Strax efteråt
kom en herde ("hyre") drivande med
en flock kreatur. En ko kom bort och
skulle ta höviskan. "Håll fast!" skrek

Torjaren. En tjus kom bort och ville sätta på honom. "Håll fast!" skrek Torjaren. Sen ser Torjaren dem till prästens trädgård och gick in till prästen och sade: "Här är experimentet ute." — Så gick prästen se huruvida klockaren hade.

Den snåle prästen.

Det var en gång en präst och en klockare som skulle ut och jaga. Klockaren tog matjässe med sig, men prästen var så snål att han ingen tog. De gick ute i skogen hela dagen. När det började skymma sade prästen: "Nu får vi se om det kommer hem." Men klockaren tyckte på att det var varmt i skogen, så de kunde stanna där för natten. "Ja, men jag har ingen mat med mig." — "Vi kan väl hungras tills i morgon." — Så lade de sig på vandra sidan om ett stort träd. Då tog klockaren upp sin mat och började äta. Prästen frågade: "Vad är det,

du äter?" — "En smulor, var snällt. — "Ah, ge mig en, får jag smaka!" Klockaren gav honom en smulor. "Det var mig en fjärdel så best", sade prästen. — När han kom hem dagen därpå, mötte han strängen och sade ifrån att bakugnen skulle göras i ordning, ty det skulle strax bakas bröd. Om någon sedan gick från prästgården, frågade han alltid: "Har du matjässe med dig?" Ingen fick lov att gå utan att ha den med sig. Ja, från den dagen levde de gott på prästgården.

Det var en gång en präst hos vilken man levde mycket dåligt. Så kom en pojke dit o tjäna, som inte var van vid att leva så uselt. En lördag skulle den unge och en annan pojke sova gården. Då satte den unge till den andre: "Håll in och tag Dickaknuset." Prästen och frun stod uppe i ett fönster och såg på hur de arbetade. Den unge skulle ha tagit rock och väst för att

föreställa, att han arbetade riktigt.
"Det var en rask pojke," sade prästen. När
den andre kom ut med kruset, ställde
den nykomne sig och kastade sitt vatten
och drack på samma gång. Prästen gick
ner och frågade varför han gjorde så. "Jo,
dickat är så tunt att det rinner rätt
igenom." Då gick prästen in i köket till
hushållerskan och frågade vad det var
för slags öl. "Vi bryggde i går," sade hus-
hållerskan. — "Härligt att alltsammans och
brygg nytt öl till folket!" sade prästen.

Om söndagen, när prästen skulle gå
hem från kyrkan, satt pojken på gödset-
högen och gjorde sitt behov. Just som prä-
sten skulle gå förbi, skrek han till. Prästen
lät kalla in honom och frågade vad där
fästades honom. "Jo, bröstet är så dåligt,
där är så mycket skal i, så det gör så ont
när jag ska göra mitt behov." Prästen ut-
till hushållerskan och frågade, om de
hade mer av det bröstet. "Jo, vi bakade
i veckan" "Ut till sinen ^{huset till} och bakade

nytt bröd; siktbröd ska folket ha!"

Drängarna på gården lade ihop en mindre
penningssumma till pojken, så för att han
skaffade dem bättre bröd och Dicka.

De stycken skulle gå och
fråga till en och samma gläcka. De kommo
dit om krallen och sade sitt ärende, men
förelömnarna sade, att dattern gästr fick välja.
Så fick de ligga där till nästa dag. När an-
den i samma säng i ett rum och den tred-
je i ett annat rum. Fästmon låg i stugan
rätt i rätt med de två. När de lagt en
stund, skrek den ene: "Lätt sig, du ligger
på minn." Det hörde fästmon. Vid frukosten
på morgonen skulle hon avgöra, vem hon
ville ha. "Jo, jag har ett stort rågtlycke,
det skall ni lova runt om; den som kom-
mer först fram, tar jag." Det blevo de
ense om. Fästmon gick med ut att se
på. De hade bråttom att springa. När
de voro på andra sidan rågtlycket, skrek
hon: "Du med din lunge, kom träs över!"

Så blev han man på stället.

En herre kom en gång resande till en gästgivarvärd. Han ville ha logi för natten, vittet han också fick, samt köpte ett tjugo kokta ägg, vilka han åt. När han kommit upp på sitt rum, kom städerskan dit för att utvärta uagon småsak. "Vill du inte komma upp till mig till senare på kvällen?" frågade han henne. Nej, det tor-des hon inte, men hon låg innanför hans rum, så bara han steg i väggen skulle hon komma. - "Vad heter du?" - "Nej, det är så råttigt, så jag vågar inte säga det." - "Säg du bara, du vågar ju inte för namnet!" - "Jag heter 'Vil skita'." - Efter en stund kom samma friga in igen, men hon hade klätt om sig för att lura honom. Han frågade, om hon ville lägga hos honom senare på kvällen. Nej, det tor-des hon inte, men hon låg innanför, så han behövde bara bankia, när han ville, hon skulle komma. "Vad heter du?" - "Nej, det är

så 'rätt' att jag inte kan säga det." - "Säg du bara, du vågar ju inte för namnet!" - "Jag heter: 'Ska skita'." - Efter en stund upprepades samma historia. Denna gång hette hon: "Har skitit." - När alla hade lagt sig, började herrn slå i väggen och ropa: "Vil skita, vil skita." - "Ska skita, ska skita." - "Har skitit, har skitit." - Värden, som låg innanför, vaknade, för upp och gick rätt in till honom. "Jag skall låra dig att skita," skrek han och pushade upp honom. - När han var från gästgivarvärdens, som han ju kom helt över huvud, betalade han inte äggen. Näringens började jänna sig: "Tjugo ägg, så kunde blivit tjugo vackra lyshillingar!" Han stämde honom. Han infann sig till slut till tinget och domaren sade: "Vad för pass har du inte på?" - "Jag har varit ute och sått en slaggiga kokta böcor." - "Vad blir det av dem?" - "Lika mycket som av tjugo kokta ägg." - Han blev fri.

På Rosendals gård bodde en, som kallades för länsman för Hålsingborgs stolt. När han var död, gick han igen och blev därför vermanad av en präst. Då prästen kom och skulle muna ut honom — Wallåkra backar — sade han: "Vad vill du?" — "Jag vill muna dig i jorden, så du inte mer ska komma upp." — "Du gäsfat!" — "Ja, jag har stulit en gås en gång, men därför har jag köpt en bok, så jag skulle muna dig i jorden, och du skall aldrig komma upp mer heller."

Trolle på Trolleås (se sid. 32 ff) kom till svinnarens en dag och sade: "Hur länge har du tjänat hos mig?" — "15 år." — "Det är rätt; stanna hos mig ska du få det godt. Låt svinnen få så mycket kalmar att äta som de vill!"

Herrn Nachweiseles till Hildes-
borg — han var landskörding en tid —
hade en kusk, som hette Ekberg.

En gång så de oss i Hålsingborg och skulle
höra hem, kom gresen ut från hotellet
och var bra full. Han sade till kuschen:
"Det är bäst Ekberg sätter sig in, så kör
jag." — "Ja, så stannar jag," sade Ekberg.
Och han gick att stoppa arisens. Gresen
blev öpp, slog på hästarna, men de gick
inte. Då gick Ekberg fram och sade, att
det nog var bäst, han gick in och satte
sig. Ja, jag märker det," sade gresen. Han
kom satte sig öpp och sen var det ar.

Det var en gång på ett husför. Det
gick riktigt glatt till. Mat och brännvin
rankades. En av älskarna gav en fråga
till prästen: "Vad är omöjligt för Gud?" —
"Ingenting!" — "Ja," sade blåsaren, "det
är omöjligt för Gud att lugga ett skäl-
ligt krus." — Men prästen svarade:
"Gud kunde nog låta häret vaka på honom
och lugga honom också."

I Krugges församling var en

präst, som hette Bengelins. I Mörse församling, som hördt in under Knyggs, bodde en bonde, som hette Abrahamsson. Så blev det "Mikeli" och husförhör, och tjänarna skulle gå. Abrahamsson hade en ungflyttos pigga, som inte på något villkor ville gå dit. Men A. var en klok man och sade henne, vad hon skulle svara. Ja, hon gick dit. När man kom till A:s ställe (vid husförhören gick man i ordning efter ställena) trädde piggan fram. Prästen frågade henne: "Kan du läsa det sjätte budet?" — "Nej, det kan jag inte." — "Kan du ge mig en uttysning då?!" — "Jo, det kan jag. Det är ingen konst, för bönder gör det, och det är ingen synd, för präster gör det, men vad det nu är, så gott gör det." — "Jaså, är du där", sade prästen. "Ja, hem, jag gottar det."

En gammal greve gifte sig med en ung fröken. En tid efter det han

gift sig, sade han till henne: "Om det finns någon, som så tycker om och vill ha till sig någon natt, så säg till och jag skall skaffa dig honom." Jo, det var hon med på, ty hon tyckte bra om husken. "Ska' det vara någon, ska' det vara husken?" Greven lät hämta upp husken och sade till honom: "Om grevinnan låter kalla dig någon krall får du inte verka." Och greven gav husken en hel del förmåner och ställde allt väl för honom. — Vårje smiddagsmorgon kom prästen in till gubben och frågade honom om han ville ha gudstjänst hemma eller i kyrkan, ty greven var ju gammal. Så kom prästen genom rummet där grevinnan och husken låg. När han kom in till greven, hade han ty till att fråga om gudstjänsten utan sade: "Vilken synd här bedives!" — "Vad då?" frågade greven. — "Jo, där ligger en främmande karl hos grevinnan." — "Det har han rättighet till." —

"Vad får han för det?" - Greven sade det. - "Ack, Herre Gud, jag skulle gjort det för ingenting."

Tata-jaja och Tata-jöjo.

Det var en gång två barn, det ena hette Tata-jaja och det andra Tata-jöjo, som alltid tröttes och skälldes om allt och ingenting. An sade den ena, att månen var röd än att den var svart. "Det var grovt, att jätten kom och tog dig, jag skulle hellre vilja vara en stjärna," sade den ena. En vacker dag kom jätten, som bodde i ett berg, och tog Tata-jöjo. Här skall jag få en skön porcelänsdoppa, den skall jag få 3 kr. för," sade jätten. Och han tog och göt över henne med lera. Men Tata-jöjo börja gråta, så leran föll av. Då tog han henne in i sitt bo och lade stenar för öppning, så att ingen kunde komma dit. - När en liten tid gått blev Tata-jaja "sländry" ty hon hade ingen att vara tillsammans

eller kiva med. Och hon gick ut i skogen och grät. Då ställde hon på en tigg, som låg och sov midnatt. "Tytt barn, du väcker mig ju ur min midnattssömn!" - "Ja, jag vill ha tillbaka min Tata-jöjo." - "Det är lättare sagt än gjort," sade tiggen, men jag kan ju hjälpa dig att söka. Efter en stund träffade de på en rävar. Rävaren svarade: "Det skall nog gå för sig." Så kommar de till jättes boning, men tiggen kunde ej bryta upp stenarna. Då sade rävaren, att de skulle göra till Jagan och köpa en spegel, den största som fanns. De fick hem spegeln och satte den mitt för jättes håla i ett stort träd. Rävaren tog en trumma och slog och skrek: "Här finns den mannen, som har den största pannan i världen." Jätten hörde det reser stenarna och fick se sig i spegeln. "Det var en baddare till att ha en panna så stor," sade han. Då för björnen (obs.) här och tog jätten om

bivet och tigern tog henne och satte
upp på sin rygg och kom red på honom
hem. Så blev jätten lurad.

Den hungrige råven.

Det var en gång en råv, som var
hungrig, varför han begav sig ut att
söka litet mat. Först kom han till
en mår, som fädd ett fjöl: "Kan jag få
ditt fjöl till frukost?" - "Ja, om du kan
läsa de latinska bokstäverna, som stå
under min högra bakföt." Råven skulle
ju se efter, varvid mårren "lä" honom
på skallen." Och råven ålöt. Så kom
han till en so, som hade en del grisar:
"Hör du, du kan ge mig en gris till frukost,
"ja" e' så sötten." - Jo, det kunde han nog
få, men han skulle först kalla på släk-
ten och överlägga, vilken han skulle ha.
Och som "te ådriga", så att sinnen
kommo humdravis i skogen. Råven tog
till benen. Kom så till en fjärflock
och sade till våren: "Ge mig ett av erna

lamn, jag är så hungrig!" - "Nej du, jag
är gammal och trött på att leva, sätt
dig på ändan, slå jag springa levant
i dig." Råven satte sig och våren
"Nämd" (slog) honom på skallen så
han "trilla" flera gånger om. Så kom
han till en flock gås och sade till
gäsen: "Ge mig en av erna gästlingar,
jag är så hungrig!" - "Det skall du få,
men först gå vi trälta dem i dammen."
Gäsen simmade med sin flock ut
i dammen och där blev han liggande. Till
sist fick råven "louka å" in i skogen
och satte sig trött under ett träd. Tygde
i trädets stam en gubbe med en yxa och
skulle lugga av en gren. Råven satt
och tala om hur dum han var och att
han g' fått en enda bit att stilla sin hunger
med. Då lyfte mannen en tag på armen
så att yxan föll ned och slog "rompan"
av råven. Då sade råven: "Nu kan
en ente si ett skämtans or i skoven.
Förran rompan ryger å in i råven."

Från den tiden finns det rörelösa
rävar.

Mickel gick en gång in i ett körs-
hus genom en liten glugg, som var så
smal, att han knaggt kunde krypa
in. När han kom in, bet han först
ibjät alla körsen, sen åt han upp dem.
Men då han skulle krypa ut igen hade
gluggen blivit för trång. En rätta sat
då och skratta åt honom. Mickel sade:
"Min snälla rätta, ta' och gnaga det
bitet så stort, att jag kan komma ut."
"Nej," sade rätten, "har du ätit dig mätt
och gott, har du tid att vänta, tills du
blir smal igen." Så fick Mickel bli
där han var och människorna lemnade
och tog hand om honom.

Bröderna Lanning och Lögn
Björnen, vargen och räven hade
ritesdag i en skog en gång varit tiotus
år. Dagen var inne, att de skulle sam-

las. Först kom björnen, sen vargen, men
räven lät vänta på sig. Då sade björnen:
"Han springer med allt skit, han har
vår ögöra med sina körs ö ankor." I
detsamma kom räven. Så skulle de
fram med, vad de hade att anställa. Björ-
nen sade: "I skogen finns en prinsessa,
som är svårt sjuk, men vet de så mycket
som jag, ska hon snart bli frisk. Det lig-
ger något under altaret i kyrkan; det
skulle de ta' fram." Vargen sade: "Den
som är blind och tar ett blad av detta
träd, varunder vi nu ligger, och torkar
därmed ögonen, kan få sin syn igen."
Räven hade ingenting att säga utan
satt endast på andan.

De två bröder, den ene hette
Lanning den andre Lögn, var ute och
gick i skogen. Lanning hade ingen mat
med sig utan ville tigga av Lögn. "Du
ska' få mat, men då vill jag sticka ut
ögonen på dig." Ja, det fick han göra.
Men för att han inte skulle förgås

Nog Lögn honom bant till Trädet
och sade: "Gå upp och tag ett blad och
torka ögonen, så får du synen igen!"
Så var de tio åren slut igen och det
skulle ätas bli rikedom. Råven lät
vänta på sig som vanligt. När han
kom frågade björnen: "Var har du varit?"
- "På fjerrättning." - "Du springer
med allt slumt. Prinsessan blev
botad, det är väl det, som springer med
det?" Då kom råven att titta upp, Trädet
och fick se Samning sitta där: "Där
sitter han upp! skrek han. De blevo
ursinniga, slogo omkull Trädet och
rev ihjäl Samning.

Karl XI.

På Karl XI:s tid blev det en
natt ett sådant sken på riketsalen lik-
som när Vore tänt. Kungen kunde
ligga på skottet och se det. Han lät
halla valten och vaktmästaren,
som hade mysklarna, för att se vad

som var på fjärd. Han blev rädd för det
underliga skenet. När de kommo dit, skull-
le de öppna dören till rikssalen, men
vaktmästaren bad ödmjukast om nåd,
han vågade inte. Då tog kungen
själv mysklarna och öppnade dören.
Då fick han se en ung regent sitta på
tronen och det fanns stugstockar, där
många blevo halshuggna och kungen
och de andra kunnarna tyckte att där
var juett med blod på golvet. "När
skall detta ske? Skall det bli i min
tid?" ropade kungen. - "Det skall inte
ske i din och inte i din efterkommande
men i själle regeringen efter din
tid skall detta ske," svarade den unge
mannen på tronen. Och så försvann
hela scenen.

Karl XII.

Karl XII hade alltid till uppgift en
gammal gubbe. Kom han in med
ved, skulle han alltid slänga den

hårt i golvst. Lare kan den rätt
bler kungen galen.

En gång när han var nere i
Pölen och Ryssland och tvinga sade han
till uppståndelsen: "Vad har du till middag
i dag?" - "Jag har slätt ingenting. Hvar
officerare skjutet att så jag får inget-
ting." - "Sagatell, salt och bröd!" sade
kungen. — Han låg alltid med
kläderna på med sabeln halvdragen
öfver knäna. Det var svårt att få honom
till att byta lintryg.

Bellman.

Baron Löwen och baron Agger-
husen kurtiserade båda en fröken Pers.
Baron Aggerhusen stor längt hos Bellman
ty han bjöd ofta på honom. Han bad
Bellman hjälpa sig. — En dag voro de
på middag hos kungen. Kungen fråga
de Bellman, om han ingenting hade att
berätta. Nej, det hade han inte. Ah,
han kunde väl fundera på något. Då

sade B.: "Ja, ja! Men se, ad baron Agger-
husen kan få ta minnen, men greve Löwen
får ta i roven på fröken Pers." L. blev
förbannad och begärde duell. Kungen
försökte göra det godt igen, men det gick
inte. Så bestämdes en dag, då de offent-
ligen på torget skulle duellera med sabel
— och häst. L. kom på torget med en
stallig häst. Men B. lät vänta på sig.
Till sist kom han på en gammal krake
klädd en gammal kagegrock. Menen voro
omlindade med kaln. Stäckers B. var
lugges han ihjäl honom, sade kordamarna.
Men när B. kom fram till L. släppte han
en del lerskärvar, som han haft under armen
i gatan. Då blev L:s häst "bängstyrig"
och började slagra sig. En "horskärra",
som B. tillaledes haft under armen, svängde
han i luften med den jämföljd, att L. ej kunde
slå sin häst utan för denna i väg. B.
efter och bad honom vänta, men L.
för åstad och kom aldrig mer tillbaka.

Hellman gick på gatan en dag.
I en af fönstren på andra våningen af
slottet stod en hordam. "Har ni önskan
att de' ad ligga hos jer?" frågade H. "Det
kostar så mycket, att H. inte kan lösa
det." — "Ja, de e' djävulen ä' ena va
re kassa nu när en har hovan gal."

Hellman låg en gång full, som
han var ofta, ty han hade många goda
vänner, i råmestener vedruffat slottet.
De hordamer stod i ett fönster och fick
se honom ligga där: "Nå, de, det var en
vackert mönster vi har af H. i dag."
H. vände huvudet uppåt och såg den stå
där. Och sade: "De tror i ett fönster
det är och ett vackert mönster." — Hor-
damerna gick sin väg.

En gång hade Hellman med en
bark kunnat smugit sig in på operan
och målat där hordamerna skulle sitta.
De kommo in i sina fina, vita kjolar

och blevo attelas svarta i ändan. — Hor-
damerna frugo ej på sina hovar och de
drucke honom till att löpa galopp.
Alla hordamerna skulle med pistoler samlas
i 2 led. H. skulle vara baryt överlöst
och en trumslagare skulle gå för. När
alla voro uppställda sade H.: "Nu skall
vi slå mig riktigt, men den största hovan
skall slå det första slaget." Ingen vågade
utan de troppade ("dröslar") så småningom
av.

En gång skulle kungen hastigt
resa bort, varför Hellman skulle hjälpa
kungen att smörja vagnen. Han smorde
öfver hela vagnen inuti, men ej på hjulen.
När det var färdigt gick han upp till
kungen och sade: "Nu har vi smord vagnen
och allra mest där H. M. ska' sitta."

En dag åt man middag vid
koret. Kungen frågade Hellman, om
han kunde tala om något trestigt. Vid
bordet var också närvarande en greve Gns,

med vilken B. g. stod på så sällas god
fot. B. sade: "Ack, om jag hade mig
en pastorat, då skulle jag vara lycklig
och glad och aldrig behöva tösta, röla
kardusen i maktig ro och uti liggsto-
len gripa den fetaste kon. För armen
är grisens far och suggan är dess
moder. Vi duvor pressas in och av
grisar bliva stora svin." (För kom-
pletteringen skall hänsas till friis
Olesons återgivning av samma bit! II.
sid. 32.)

Vid hovet fanns en korberre,
som hade en väldigt stor näsa. Bellman
brukade alltid ha något giftigt ord om
den. Konungen sade till B., att han inte
gick göra narr av hans näsa. — En dag
ät man middag. Då sade B., när han gick
på golvet: "Sicken en, sicken en," — "Ja,
B. har jag inte sagt," sade konungen. "Jag
skiter i hans näsa."

En gång skulle det bli kungligt

slädparti och Bellman skulle med. En
präst, som var mycket snål — som vil alla
präster äro — ville åka med B. Ja, tyckte
B., för han gillade gå för sig. Men vi får
äta frukost först. När B. sen fick höra
hur snål han var och därför tänkte åka
gratis, beställde han frukost på vädshuset.
och sade till, att man skulle lägga "lästiv"
i prästens plätter, som man skulle ha till
efterrätt. — Vid slädpartiet körde B. en
stygge för de andra. B:s farvar var ett
sådant med kappkläda belyja. När de kört
ett litet stycke började jämnra sig och vänta
att stå stilla. Och då kom hela kungliga
sviten förti. Prästen blev sittande både
länge och väl och de andra voro redan långt
före. Då sade B.: "Ja, öppna upp, men får vi
höra!" Men prästen hade så ont i magen.
"Låt Er stå bak och låt vara med för andra
så kan vi ju höra på sammagång och
vi kan bli bak de andra." Prästen satte
sig upp och B. gav hästen en klatsch och
för förti hela sviten, som kunde se sig
i prästens återspegl.

En bonde hade en häst, som hade
"stråål" ("vällämnad"). Kellman, som
man trodde kunde lita på, sa till
konnen, att han kunde bota hästen.
Bonden skulle ta en slägg och en bräda.
B. skulle så hålla brädan för pannan
och bonden slå. "Men, sade B., om du
ser, att jag vänder ut och in på ögat och
skriker 'slägg', så slå inte för djävulen,
ty det kan ta fel; men slå allt vad
du kan!" Just då bonden slog med släg-
gan av alla krafter, tog B. bort brädan
och skrek "slägg". Men då var slaget redan
inne och hästen föll död till marken.

Innan den på kv. 125 omtalade
smellan, var greve Löven och fröken Pers
ute och gick i skogen tillsammans med
Kellman. L. hade gått ifrån dem för att
leta vilka smultron till fröken Pers. Efter
en stund gick B. och såg efter konnen.
Han kom just och gick se L. till ett
vackert smultron. Men fr. P. skulle

själs plaska det; därför lade han sin häst
öres och gick till hemmet. Under tiden gick
B. bort tyfde upp hatten, satte en stor
"mokka" på och lade hatten öres igen.
När fr. Pers kom där var med händer-
na, kan man gissa, att han blev allt
annat än vänligt stämd mot L.
B. stros ett stycke ifrån och hade soligt.
Därav osäkerheten, innan de kommo till
bordet.

Göingen och biskopen.

Det kom en gång en biskop
körande med "fjind" (bräder) till en
biskop. Biskopen hade en del präster
hos sig. När göingen kom in, sade han:
"Köjer här vördade biskopen någon fjind?"
"Nej, jag köjer inte någon fjind" sade biskopen.
"För ska' sätta tre frågor för herr vördige
biskopen, kan han besvara dem?" — "För
ska' sätta tre frågor för sig," sade biskopen
vredsig. "Och så sättes jag silverkannen
som står här på bordet." "Ja, så sättes jag
minn skar, min fjind" och svar; "satt göingen

Biskopen sade först sina frågor:

1. Hur långt har vi från himmelen till jorden?
2. Hur långt har vi från öster till väster?
3. Varthän vilas döda människors fötter?

Göingen besvarade dessa frågor sålunda:

1. En bevelings, ty himmelen är hans såte och jorden är hans fotapall.
2. En dagstid, ty solen går där varje dag.
3. Och i öster vilas döda människors fötter.

Sen sade göingen sina tre frågor:

"Jag har en fader, jag har en moder och jag har en broder, känner biskopen det?"

"Dro du jag reser upp i Småland eller Halland eller var du nu här hemma och känner dina släktingar," sade biskopen.

"Sägsta, då är kunnan min."

Store Ola och Lille Ola.

Det var en gång två bröder. Den ene hette Lille Ola och den andre Store Ola. De hade mellan en oxe. När de plöjde, skulle Store Ola hålla på plojen och Lille Ola köra oxarna. Och så gick L.O.

och skrek förgävt: "Åha, alla mina!"

S.O. blev galen, sprang fram och slog ihjäl L.O:s oxe. Men L.O. insåg vad han gjorde och bredde huden ut på marken och där fänga han en skata i den. Så gick han till ett ställe och gav sig ut för att ha en gräman i huden. Mannen på skallet var ej hemma, men han kom hem. "Vad är du för en!" sade han till L.O. — "Åh, en fattig man."

Jag har en gräman som kan grä i huden. — "Vad kan den grä?" — "Åh, i dag kan den ingenting, för han är så värd och frusen."

L.O. ristade ett tag i huden så skatan flaxade. — "Vad sa han nu?" frågade bonden. — "Jo, han sa, den står en äggskaka under sängdynan."

"De kan ja, inte tro," sade bonden, men när han gick bort och skulle tilläta stod där en sån grann äggskaga. "Då smakar vi den," mente bonden. Ja, det tyckte inte L.O. illa om. Så tog han och skaka på huden en gång till. "Vad sade han nu?" — "Jo, att den står ett"

hett stöps vin bak sängen." - "Det tror
jag inte; men gör han visst den gången."

Det stod verkligen ett stöps vin bakom
sängen. Bonden tog det fram på bordet och
så blev det fäst. - "Vad vill du ha för gjä-
mannen?" - "Jag säljer den inte." - "Säg,
du bara vad du vill ha för den!" - "Ja, så kan
jag få den tunnare, som stas ute i för-
stugan (garstun) och så kan du få skjutet
minn öfver bron till andra sidan älven med
den." Det var ju bonden gärna med på,
ty billigare kunde det ju gärna inte vara.

När de så åtit och smakat spände de
för och ködde i väg. När de kommo ut
på bron, sade L. O.: "För resten, jag struntar
i tunnaren. Vi smäller den ut i älven, så
kan den flyta med strömmen." De stannade
skjutet och skulle just livra ut tunnaren,
då det bröjde skrik i den att de inte fick
lov att sänka. Det var en präst, som
satt i tunnaren. Spämannen hade sagt
det. Han skulle ligga hos kvinnan, men
bonden hade kommit hem för tidigt.

Det var han, som skulle ha äggkakor och
vinet. Nu måste han lova, att aldrig gå
till bondens fru mer och så blev bonden
fri från prästen.

När L. O. kom hem var hans
mor död. Han skaffa sig ett par tjog ägg
och länte en häst och vagn. Så satte han
kärningen upp i vagnen med äggen i kist
och ködde ut till stan. Kärningen satt så
"naköjt" (ung. = stalt, mastig) i vagnen.
L. O. gick ett stycke ifrån för att se på.
En herre kom och frågade: "Vad kostar
äggen, mor?" Han svarade ju inte. "Vad
kostar äggen?" Svarar du inte kärning?"
Och han låg henne på skallen, så hon
föll ner av vagnen. Då kom L. O. fram:
"Du ska betala för du har slagit illtjäl min
mor." - "Tyft, tyft, du ska få en hel släppa
pengar. L. O. fick sina pengar och togte
en ny stund."

Den kloka Greta.

Det var en gång en hustru, som

levde ogift och hade en kushälska,
som hette Greta. En dag skulle han ha
främmas, varför han köpte 2 hörs,
som hon skulle steka. Så gick han ut
för att bjuda. Och Greta stekte könsen.

För ska' ta ena ringen och smaka om den
är stekt, sade hon. När hon spist den,
sade hon: "Din den ene ringen är stekt
och den andra vara." Så åt hon upp den andra
orsen. Då sade hon: "Din ringen är
ska' och kenen vara." Och åt upp den.

Därpå sade hon: "Din ringen och kenen är
ska' och steket (streaked) vara."

Så hade hon ätit den ena kenen. Men hon
ville gärna ha den andra orsen och sade: "Din
den ena kenen är, din ska' och den andra vara."
Så kom herrn hem. Då sade hon till honom
om han inte ville gå ut och bryna kniven
så hon kunde skära den könsen. Han
gick ut och så kom den bjude och bank
på. Greta var strax framme och öppna:
"Är det herrn, som är bjuden?" - "Ja!" -
"Det är inte meningen, det ska' bli

stekt. Han ska' skära bägge öronen av dig,
han är ute och sliger kniven." Den bjude
titade ut i tröskan och fick se honom
stå där och sliga kniven, varför han sliga-
dade bort. Strax kom herrn in. "Det var
en fin herre du bjodit. Han kom in och
tog bägge könsen," sade Greta. Herrn för
ut och vinkade på honom. Men när han
fick se honom, satte han i väg. Och herrn
efter: "Här den ena, bara den ena!" med
kniven i sin hand. - Så hade Greta
ätit upp hans kens och stekit en del
mer för honom.

En gåring höll vid gästgiveriet
en söndag, varför han gick ner i kyrkan
för att höra gudstjänsten. När han kom
upp igen, sade han: "De var några bra
människor i denna kyrkan." - "Vad menar
du med det?" sade de tre kener. - "Jo, de
hade sjungit 2 vers på psalmen, när ja
kom in. Men ja lå' tröjan och låände
i, och när ja hade stulat, hade de 2 vers

igen på psalmen."

En gång höll vid gästgivargården en söndag och gick ner för att höra gudstjänsten. Han gick ej längre än in om dörren, och när prästen gick av predikstolen, gick han upp till gästgivargården igen. "De' va' farligt va' där så' ut i den kyrkan." — "Hur så'!" — "Ja, där stod en gammal, gammal präst och presika och så stod där en grann, grann bakom honom och så' ingenting." — I veckan daga dog prästen Rosenschöld.

En karing skulle en gång gå i kyrkan. När hon skulle gå till sin stol, stös hon på huvudet in i den. Då sade hon: "Fulle till kommer ja', men när ja' kommer, kommer ja' som en brinnande djävel."

Det bodde en gång en gammal karing i byn (Glumslöv). Han hade

en dotter, som tjänte i Herstors prästgård. En söndag var hon hemma och hälla på. Då sade karingen till henne: "Du kan ta' en knyde blommor" (plommor) till prästafun, hon gifv me' alltsid vid när ja' e' där. Men du kan si di e' möra som en lort, så kan han (suga) suga dom i se'." Hon tog plommorna och gick hem till prästgården. När hon öppnade fun, sade hon: "Håll på' mor, här e' en knyde blommor till fun, men di e' blöda som en lort; fun kan suga dom i se'." Så blev det, som det var så. — En tid efter kom karingen och hälla på Tösen. Då sade prästfun till henne: "Det var en farlig dotter, så otidig, si kan." — "E' hon otidig." — "Ja, hon sade ja' och så." — "Så' hon de'!" Ja, hon ska' få pistle o' fäur hon ante pistle, ska' fun fäur kassa ut i askalen."

När de byggde "stuelången" i Herstors prästgård hade piggen där en ar

hantlangarna till fästman. Därut ha-
de manna roligt och gjorde spottat
å henne. Murare och hantlangare kom
mat på stället den tiden. När det var
"mössan" (mössan) kom piggen ut
på trappen och hälla på "allihop" i så
hon sade: "Herrar o hantlangare gesäller
kommen in och få mössan. Kommer oxen
och murfa kommen i må!"

En präst skickade en gång sin
dräng till en slaktare för att få kött och
gick själv i kyrkan. Men slaktaren
sade till drängen: "Håll du prästen, att
han fört betalan, de han ätit innan han
vill ha mer." Drängen gick och eftersom
han ingenläng hade att göra, tänkte han:
"Jag går i kyrkan och hör på ett tag." När
han trötte in om dörren, läste prästen
upp: "Vad sade den gode mannen David?"
"Jo" sade drängen, "han sa att Ni ska
betala det köttet Ni ätit fört, innan
Ni får mer." Slaktaren hette David.

En knalle, som hette Orre, hade
 varit i Göteborg, där han brukade handla,
och blev skyldig grosshandlaren en hel del,
som han inte kom igen och betalade. Då fanns
det en länsmann, som man brukade anställa
för att ta reda på knallar och få besätt-
ningsplått på dem. Men han kunde aldrig
få reda på den där knallen. Hans käring
sade alltid, att han var borta. Så kom han
igen en dag. Men inte annat än att han
gick fara igen. På vägen mötte han en
kärning. "Hör nu, kan du säga mig var vist-
gåten håller hus, ska hon få ett skålms
kaffe." Då sade hon: "Om han vänder om nu
så rypper han honom strax." Han gick
in i köket och sade till kärningen: "Få
glömde, han kan godt va gömd i vist-
huset; ge mig nyckeln! Sätt så kaffe
på, så kan jag få mig en gök, som jag har
ute i vägen!" Gick så ut i vesthuset
men kom snart tillbaka och sade: "Nej,
jag hittar ingen." Därpå tog han en sticka
och satte han till lören i bakugushålet.

När löven brant öfver fick han se ett
par störlar därinne. "Se så, nu knep
jag min Orre här." Knallen mätte fram.
"Följ nu med!" — "Jag kan väl få rakka
mig först!" — "Nej, jag tar dig orakad."
— Knallen tog öfver pengarna och betalade
länsmannen.

De två knallarna voro ute och
handlade en smula. Så kommo de förbi
en kypka. Då sade den ene: "Nu kan du
prassa påsarna, jag ska' in och höra vad
prästen säger. När han kom in sade
prästen: "Djävulen är bunden med mörk-
sens kedjor och slippes aldrig loss." Han
skrytsade ut till den andre: "Hör du brot,
prästen säger att Djävulen är bunden med
mörkstens kedjor och slippes aldrig loss,
så nu kan vi handla bäst vi vil." —
"Jag tror sig intet," sade den andre "jag går
in och hör efter." När han kom in, sade
prästen: "Djävulen går omkring som
ett ryttande lejon och söker vent han
uppsluka kan." — "Då e han min fjäl

blett lös sen i joms" skrek han och
skrytsade ut till den andre.

En par knallar skulle en kväll gå
ner en backe. Några skälmar hade tittat
ett par gamla kyrk. vint bås (halan)
om elerarna och lånt på. När knallarna
kommit ner, sade den ene: "Hör du, vad
är det där kommit?" — "Det skulle vara
gälra satan!" — "Vi tar och slämmas öfver
en psalm!" — "Vad för en?" — "O, Gud han
är oss en väldig!" — "Han må vara hur
vældig han vill så springer jag."

För många år sedan kom en
knalle till Rå. Han hade många pengar
och en säck med varor. På den tiden gick
det många ångbåtar, därför han ville ha en
båt till att gå över och lofvade god betelning.
Han kom aldrig till Danmark, men de
två, som skulle sätta honom över kommo
snart hem till Rå och blevo sen förnötta
män. Andra berättar, att de gjort sig

fräbereda: de hade tatt två stora stenen
med sig i båten och en lina ("ändå") att
belägga honom med och sänt honom
i djupet. — Det skall finnas namn på
dem.

En Tås var inne i en butikk i
Helsingborg och skulle handla. Det
hade varit långt på e.m. och så det
var mycket folk i affären, och hon till
bakkällaren: "Var vänlig och expediera mig,
så jag kommer hem, innan det blir mörkt,
jag är så rädd för de rallebusarna." En
rallebus var inne och köpte det. När hon
gick hem, var där fullt med rallebusar på
landsvägen och de togo fast på henne. Hon
blev ju "sländig", men de tving henne att
sjunga på vägen: "Rallebus opp och
rallebus ner, aldrig skall jag säga ralle-
bus mer."

Reckaren eller Nattmannen,
som han också kallats, fick inte lov
att gå in stugan på något ställe längre

än till den första bjällen. Att vad han
skulle ha, skulle längas till honom. Drack
han av något, skulle det skällas och sköljas
väl. Han hade mycket att utställa. Den,
som man högg kunnat av, skulle han
begära. Drö en "ög" (skreatur), skulle
han bli det. De hade ingen lön. Men
2 gånger om året köpte reckaren och hans
hänning omkring och ligger. Han skulle
helst ha ett par klappor havre och en
bunta lov på varje ställe. Han köptes
1 skälpmus ull eller en lock lin.

Himmelsbrevet.

Det skall finnas ett brev som
kommit ner från himmelen. En gång,
som botten finns, fick uppenbarelse om
brevet, att den, som har det, förvarar
det och tar avskrift av det, skall aldrig
något ont gå över, varken honom eller
hans hus. "Himmels bud" ---
så började det. (Tyvärr kunde sages-
mannen ej erinra sig mera. Han

hade en gång gjort en avskrift
af det, ^{men} ~~men~~ heller finns den.)

Ordsälar

Det är ett sätt att bli salig i kast, så gynn-
man när hon åt upp psalmbohem. - Det här
lägger jag mig inte i, så borden, när kauraten
ramla i Drömhakad. - Välkommen i det gröna
så far, när han satte sin uxor i västehögen.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

"Västen."

vid
Hildeshögs boställe.